Typfall 18 (handledare)

Termin: 9

Tema: RU

Ansvarig för fallet: Maria Rodanaki

Rubrik och ingress

Alma 14 år är törstig.

Fallbeskrivning

Alma är 14 år gammal och har varit tidigare frisk. Hon kommer med sina föräldrar till barnakuten för att hon är tilltagande trött och hängig och har kräkts. Hon har sedan några veckor druckit och kissat mer än vanligt.

Lärandemål relaterat till fallet:

Symptom och diagnostiska fynd (S4 om inget annat anges)

- Dehydrering

Sjukdom/tillstånd (S4 om inget annat anges)

- Diabetes mellitus typ 1, hypothyreos/hyperthyreos, diabetes insipidus.

Symtom och eventuella diagnoser som fallet berör och som bör diskuteras:

Del 1

Symtom vid diabetesdebut

Risk att misstolka gastrointenstinala och/eller respiratoriska symtomen

Diskussion av insjuknandet i DM typ 1 utan ketoacidos, symtom, hur skyndsamt ska detta handläggas

Del 2

Bedömning av dehydreringsgraden

Chock/prechock, hur bedöms det?

Kussmaul andning, vad är det?

Del 3

Tolkning av blodgasen vid DKA?

Hur påverkas elektrolyterna? Nämn kort kring hyponatermi, korrigerat natrium och Kalium värdet vid ankomst

Del 4

Vårdnivå (behöver komma upp i diskussion om patienten ska ligga på IVA, att bakjour ska tillkallas/konsulteras- behöver inte kunna bedöma själva vilka som ska ligga på IVA och vilka på vårdavdelning)

Akut omhändertagande och handläggning av diabetesketoacidos hos barn

Basalt om behandling av DKA. Principerna kring sänkning av glukos och korrigering av elektrolyterna för att minska risken för hjärnödem. Diskutera mekanismerna bakom risken för hjärnödem.

Del 5

Fortsatt behandling av diabetes mellitus typ 1: förstå principerna med kolhydraträkning men behöver inte kunna självständigt räkna ut doser och använda kvoter

Del 6

Risk för associerade sjukdomar

Del 7

Utredning av celiaki

Tilläggsinformation:

Diskutera symtombilden vid DKA vs vid diabetes utan ketoacidos

Bedöma dehydreringsgraden utifrån aktuella statusfynd (del 2)

Diskutera kring handläggning, vårdnivå, kompetensnivå (del 4)

Diskutera om prover som ordineras vid debut: Man tar kompletterande prover (B-Hb, EVF, CRP, P-Na, P-K, P-Cl, P-Ca, S-albumin, S-urea, S-kreatinin, S-osmolalitet, HbA1c. Blod-odlingar vid feber. Autoantikroppar för senare diagnostik vid nydiagnostiserad diabetes innan insulin ges. Celiaki antikroppar, tyreoidea status (del 4)

Länk till DKA riktlinjer Ketoacidos (DKA) och hyperosmolärt hyperglykemiskt koma (HHC) vid diabetes

Mer info om diabetes och associerade sjukdomar 19-Associerade-sjukdomar-och-andra-komplikationer.pdf

Insulinräkning. Kolhydraträkning: 500-regeln, 300-regeln och 100-regeln för att dosera insulin - Diabetes Sverige